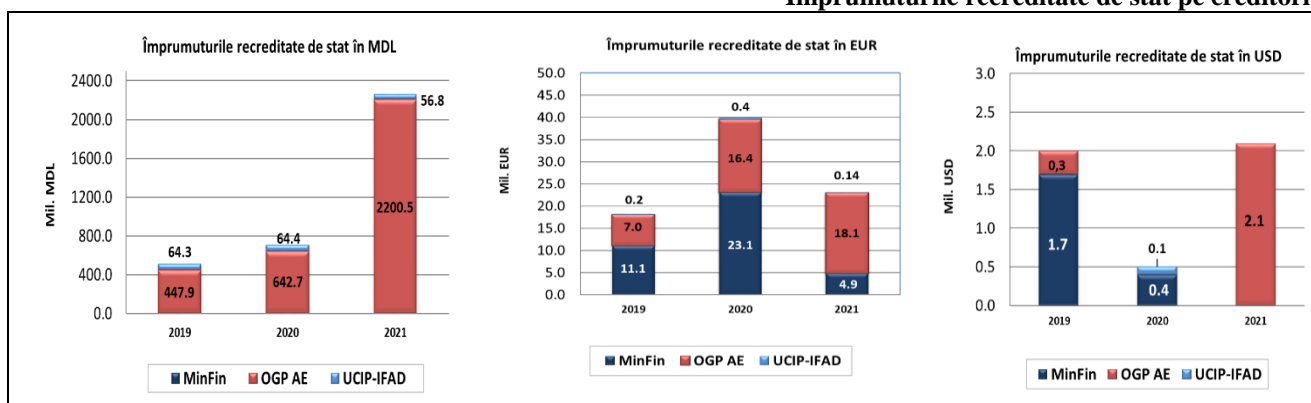

**Informația privind împrumuturile recreditate prin intermediul
Ministerului Finanțelor, Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență
Externă, Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor
Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă,
la situația din 31 decembrie 2021**

Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor (MinFin), Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă (OGP AE) și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP-IFAD).

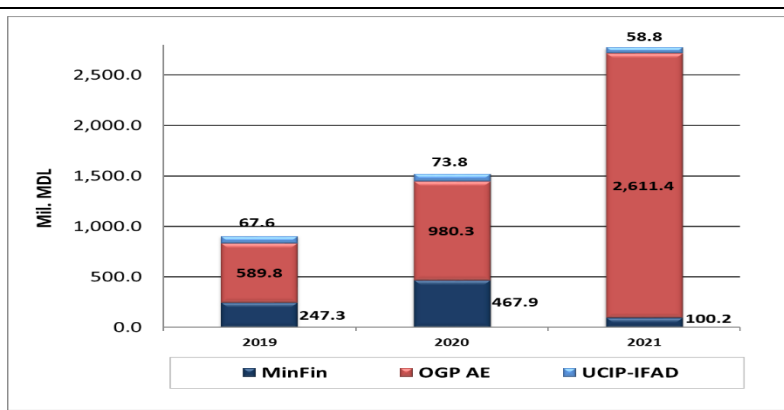
Pe parcursul anului 2021 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea sumelor principale, dobânzilor aferente de către băncile, organizațiile de creditare nebankare (OCN) și asociațiile de economii și împrumut (AEÎ) participante la recreditarea de stat) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe au fost recreditate împrumuturi către agenți economici, autorități publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebankare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat în sumă de 2 257,3 mil. lei, 2,1 mil. dolari SUA și 23,1 mil. euro (echivalent a cca 2 770,4 mil. lei), inclusiv: din resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 1 477,3 mil. lei, 2,1 mil. dolari SUA și 5,8 mil. euro (echivalent a cca 1 634,1 mil. lei) sau 59,0% din suma totală recreditată.

Împrumuturile recreditate de stat pe creditor

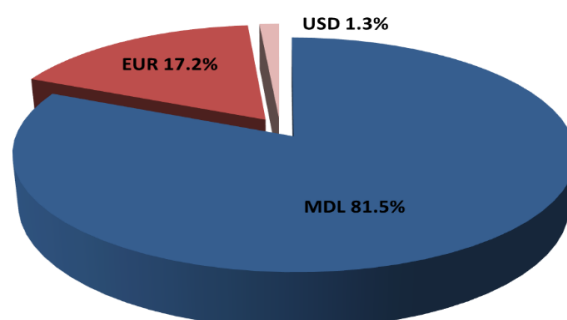
În perioada de analiză, se atestă un trend ascendent aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în moneda națională și dolari SUA și un trend descendent în euro.

Împrumuturile recreditate de stat, recalculate în moneda națională la data tranzacției, pe parcursul anului 2019, 2020 și 2021 (mil. lei)

Pe parcursul anului 2021 se constată o creștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat în comparație cu perioada similară a anului 2019 și 2020, condiționată de o cerere mare de recreditare din partea beneficiarilor în vederea implementării proiectelor finanțate din contul împrumuturilor externe de stat.

Structura împrumuturilor recreditate de stat, pe valute, pe parcursul anului 2021 (%)

În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de moneda națională cu 81,5%, urmată de euro cu 17,2% și dolarul SUA cu 1,3%.

Sumele recreditate pe parcursul anului 2021 se prezintă după cum urmează:

1) prin intermediul Ministerului Finanțelor – 4,9 mil. euro (echivalent a cca 100,2 mil. lei), inclusiv:

- Proiectul „Împrumutul destinat reabilitării rețelelor de transport ale Î.S. „Moldelectrica””, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 4,9 mil. euro;

2) prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă – 2 200,5 mil. lei, 2,1 mil. dolari SUA și 18,1 mil. euro (echivalent a cca 2 611,4 mil. lei), dintre care:

➤ resurse recreditate direct din împrumuturile externe – 723,16 mil. lei și 12,3 mil. euro, inclusiv:

- Proiectul „Livada Moldovei” – 226,59 mil. lei și 6,03 mil. euro;
- Proiectul Livada Moldovei, component leasing – 0,13 mil. euro;
- Proiectul „COVID-19 răspuns de urgență și suport ÎMMM” – 496,57 mil. lei și 6,14 mil. euro.

➤ resurse recreditate din mijloacele OGP AE circulante acumulate – 1 477,3 mil. lei, 2,08 mil. dolari SUA și 5,8 mil. euro, inclusiv:

- Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 83,79 mil. lei, 0,08 mil. dolari SUA și 0,04 mil. euro;

- Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 40,16 mil. lei, 0,79 mil. dolari SUA și 0,03 mil. euro;

- Proiectul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 76,28 mil. lei, 0,09 mil. dolari SUA și 0,73 mil. euro;

- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA IV) – 68,01 mil. lei și 0,13 mil. euro;

- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA V) – 24,99 mil. lei;

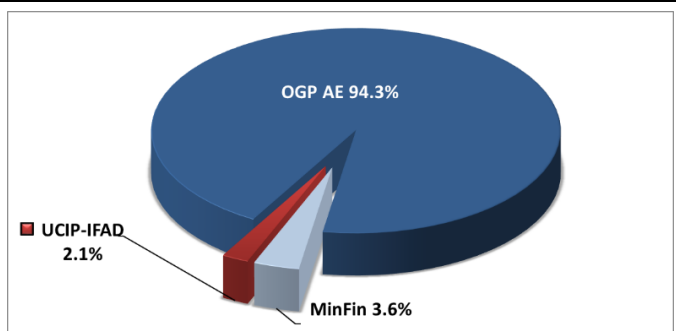
- Programul Rural de Reziliență Economică-Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 114,16 mil. lei;

- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 211,95 mil. lei și 0,1 mil. euro;
- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 386,33 mil. lei, 0,37 mil. dolari SUA și 0,43 mil. euro;
- Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) – 7,2 mil. lei și 0,02 mil. euro;
- Proiectul „Filieri de Vin” – 61,80 mil. lei, 0,25 mil. dolari SUA și 1,36 mil. euro;
- Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 130,31 mil. lei și 1,35 mil. euro;
- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 245,95 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 1,14 mil. euro;
- Proiectul COVID-19 răspuns de urgență și suport ÎMMM – 26,38 mil. lei și 0,47 mil. euro.

3) prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (resurse recreditate direct din împrumuturile externe) – 56,8 mil. lei și 0,14 mil. euro (echivalent a cca 58,8 mil. lei), din care:

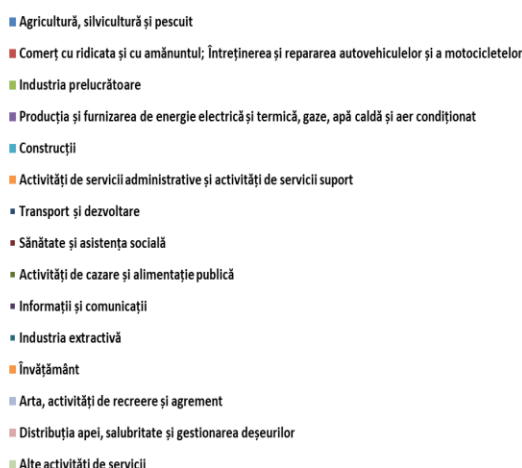
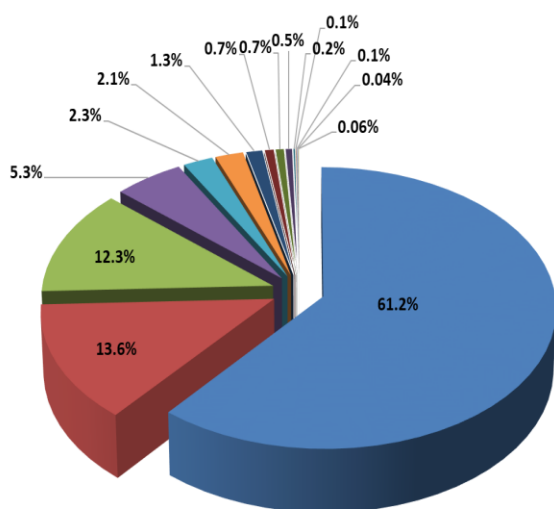
- Programul Rural de Reziliență Economică - Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 8,3 mil. lei și 0,09 mil. euro;
- Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA VII, PRR) – 48,5 mil. lei și 0,05 mil. euro.

Structura recreditării împrumuturilor de stat între instituțiile participante, pe parcursul anului 2021 (%)

În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă (94,3%), urmată de Ministerul Finanțelor cu cota de 3,6% și Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor FIDA cu 2,1%.

**Structura recreditării împrumuturilor de stat sub aspectul activităților economice
pe parcursul anului 2021**

Activitățile economice	mil. lei
Agricultură, silvicultură și pescuit	1694,8
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	375,7
Industria prelucrătoare	340,7
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	147,6
Construcții	63,4
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	45,8
Transport și dezvoltare	36,0
Sănătate și asistența socială	20,5
Activități de cazare și alimentație publică	19,0
Informații și comunicații	15,2
Industria extractivă	4,8
Artă, activități de recreere și agrement	2,8
Alte activități de serviciu	1,7
Învățământ	1,4
Distribuția apei, salubritate și gestionarea deșeurilor	1,0
TOTAL:	2 770,4

În structura mijloacelor financiare recreditate de stat, pe parcursul anului 2021, sub aspectul activităților economice, ponderea majoră îi revine activității economice agricultură, silvicultură și pescuit cu 61,2%, urmată de activitatea comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor cu 13,6%, cota cea mai mică îi revine activității distribuția apei, salubritate și gestionarea deșeurilor cu o pondere de 0,04%.

În perioada de analiză a fost rambursată de către agenții economici, autoritățile publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebankare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat suma principală, dobânda și alte plăți aferente în sumă de 655,1 mil. lei, 5,6 mil. dolari SUA, 22,4 mil. euro și 0,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a cca 1 208, 0 mil. lei). Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost rambursate – 0,7 mil. lei, 3,9 mil. dolari SUA, 6,5 mil. euro și 0,9 mil. Yeni Japonezi.

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă au fost rambursate – 601,3 mil. lei, 1,4 mil. dolari SUA și 15,7 mil. euro, din care:

•resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 151,1 mil. lei, 0,9 mil. dolari SUA și 12,1 mil. euro;

•resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 450,2 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 3,6 mil. euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA au fost rambursate – 53,1 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA și 0,2 mil. euro.

La situația din 31 decembrie 2021, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie: 3 196,2 mil. lei, 34,7 mil. dolari SUA, 153,6 mil. euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 7 036,2 mil. lei), majorându-se față de sfârșitul anului 2020 cu 1 516,3 mil. lei, ce constituie o creștere de cca 27,5%, iar comparativ cu sfârșitul anului 2019 s-a majorat cu 54,2%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 70,74 mil. lei, 31,1 mil. dolari SUA, 102,0 mil. euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 2 809,1 mil. lei sau 39,9% din suma totală a datoriilor);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA – 3 125,43 mil. lei, 3,6 mil. dolari SUA și 51,6 mil. euro (echivalent a 4 227,1 mil. lei sau 60,1% din suma totală a datoriilor).

Datoria cu termen expirat, la situația din 31 decembrie 2021, se atestă atât la împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, cât și prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă și se cifrează la 72,2 mil. lei, 9,2 mil. dolari SUA și 3,0 mil. euro (echivalent a 295,9 mil. lei) sau 4,2% din suma datoriilor totale, majorându-se față de sfârșitul anului 2020 cu 32,4 mil. lei, ce constituie o creștere de cca 12,3%, iar comparativ cu sfârșitul anului 2019 s-a majorat cu 10,4%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 70,74 mil. lei, 9,2 mil. dolari SUA și 2,5 mil. euro (echivalent a 284,1 mil. lei) sau 96,0% din totalul datoriei expirate. Beneficiarii recreditați care nu au executat graficele de rambursare a datoriilor sunt:

- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Soroca);

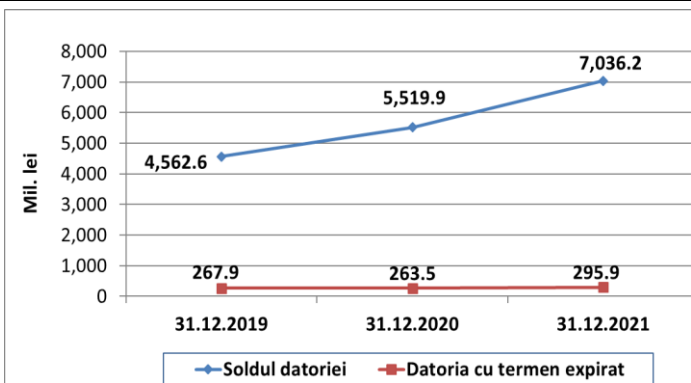
- Proiectul Alimentare cu Apă și Canalizare, finanțat de către Banca Mondială (Î.M. Direcția de producție Apă Canal Ștefan-Vodă);

- Proiectul de achiziție a locomotivelor și restructurarea infrastructurii feroviare (Î.S. „Calea Ferată din Moldova”);

- Întreprinderile în proces de insolvență și întreprinderile potențial falite.

2) pe împrumuturile recreditate și/sau monitorizate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă – 1,44 mil. lei și 0,5 mil. euro (echivalentul a 11,8 mil. lei) sau 4,0% din totalul datoriei expirate. Datoria dată a fost înregistrată la B.C. „Investprivatbank” S.A. în legătură cu insolvențabilitatea acesteia și la întreprinderile vitivinicole recreditate în cadrul Proiectului „Filiere du Vin” („Magnolia-94” S.R.L., „Naturvins” S.R.L., „Univers-Vin” S.R.L., „Basarabia L-Win Invest” S.R.L.).

Evoluția datoriilor beneficiarilor recreditați, 31.12.2019-31.12.2021 (mil. lei)

Graficul prezentat atestă că evoluția atât a soldului datoriilor, cât și a soldului datoriilor cu termen de achitare expirat are o evoluție ascendentă, condiționată de cererea de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați, nerespectarea graficelor de rambursare a datoriilor de unii beneficiari recreditați, precum și fluctuațiile cursului valutar.

Totodată, urmare a radierii din Registrul de stat al persoanelor juridice a Î.S. „Combinatul Vitivinicol”, la data de 09 iulie 2021, prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 93/2021, a fost anulată datoria pe împrumutul recreditat în mărime de 1,2 mil. dolari SUA.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de încasare a datoriilor expirate prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul anului 2021, la bugetul de stat în acest sens au fost încasate 0,9 mil. lei, ceea ce constituie 0,07% din suma totală rambursată în perioada de referință.